

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเต็ม สภาพแวดล้อมทางบ้าน บรรยากาศในชั้นเรียน และคุณภาพของการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางบ้าน แบบสอบถามบรรยากาศในชั้นเรียน และแบบสอบถามคุณภาพของการสอน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับตัวพยากรณ์ (Correlation Coefficient) ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson's product-moment method) คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสร้างสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) แบบฟอร์เวิร์ด อินคลูชัน (Forward Inclusion)

ผลการวิจัย

กรณีที่ 1 เมื่อตัวแปร คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตัวพยากรณ์ 4 ตัว คือ ผลการเรียนเต็ม สภาพแวดล้อมทางบ้าน (รวม) บรรยากาศในชั้นเรียน (รวม) และคุณภาพของการสอน ปรากฏผล ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ผลการเรียนเต็มมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.428) และยังไม่มียุทธศาสตร์เพียงพอที่จะสนับสนุนว่าองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน (รวม) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับองค์ประกอบด้านบรรยากาศในชั้นเรียน (รวม) มีความสัมพันธ์

ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.272) และคุณภาพของการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.220) แสดงว่านักเรียนที่มีผลการเรียนเดิมดี บรรยากาศในชั้นเรียนดี และคุณภาพของการสอนสูง มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย หรือนักเรียนที่มีองค์ประกอบเหล่านี้ไม่ดี หรือต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตกับตัวพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้นที่ละตัวจนครบ 4 ตัว โดยเริ่มจากผลการเรียนเดิม บรรยากาศในชั้นเรียน (รวม) คุณภาพของการสอน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน (รวม) ตามลำดับ พบว่าทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($R = .4281, .5002, .5050$ และ $.5055$) แสดงว่า ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

3. การหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด จากตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว พบว่า กลุ่มตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ประกอบด้วยผลการเรียนเดิม และบรรยากาศในชั้นเรียน (รวม) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัวนี้ (.5002) มีความแตกต่างจากการพยากรณ์ด้วยผลการเรียนเดิมเพียงตัวเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์คุณภาพของการสอนเข้าไป ไม่ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ได้ (.5050) มีค่าเพิ่มขึ้นจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเดิมอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าตัวพยากรณ์ผลการเรียนเดิม และบรรยากาศในชั้นเรียน (รวม) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้ดีกว่าตัวพยากรณ์อื่น โดยที่สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า ได้ร้อยละ 25.02 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 7.4656

สร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้วยตัวพยากรณ์ผลการเรียนเดิม และบรรยากาศในชั้นเรียน (รวม) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย และค่าคงที่ ได้สมการที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .4202 Z_I + .2588 Z_{III}$$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 8.1122 + .4633X_I + .4784X_{III}$$

กรณีที่ 2 เมื่อตัวแปร คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตัวพยากรณ์ 8 ตัว คือ ผลการเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางบ้านด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านที่อยู่อาศัย บรรยากาศในชั้นเรียนด้านการมีส่วนร่วม ด้านการสนับสนุนจากครู ด้านการแข่งขัน และคุณภาพของการสอน ปรากฏผล ดังนี้

1. ถ้าสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ผลการเรียนเดิม บรรยากาศในชั้นเรียนด้านการสนับสนุนจากครู การแข่งขัน และคุณภาพของการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.428, .325, .272 และ .220 ตามลำดับ) และตัวพยากรณ์บรรยากาศในชั้นเรียนด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (.107) แสดงว่านักเรียนที่มีองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ดี หรือระดับสูง มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ในทางกลับกันด้านนักเรียนมีองค์ประกอบดังกล่าวนี้ต่ำหรือระดับต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า และไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่าสภาพแวดล้อมทางบ้านด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ และที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (.028, .046 และ .083)

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวพยากรณ์ ที่เพิ่มขึ้นทีละตัวจนครบ 8 ตัว โดยเริ่มจากผลการเรียนเดิม บรรยากาศในชั้นเรียนด้านการสนับสนุนจากครู ด้านการแข่งขัน ด้านการมีส่วนร่วม สภาพแวดล้อมทางบ้านด้านที่อยู่อาศัย ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว คุณภาพของการสอน และสภาพแวดล้อมทางบ้านด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ตามลำดับ พบว่าทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.4281, .5349, .5395, .5451, .5477, .5507, .5519 และ .5521) แสดงว่า ตัวพยากรณ์ทั้ง 8 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

3. การหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด จากตัวพยากรณ์ทั้ง 8 ตัว พบว่า กลุ่มตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ประกอบด้วย ผลการเรียนเดิม และบรรยากาศในชั้นเรียนด้านการสนับสนุนจากครู โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับตัวพยากรณ์ผลการเรียนเดิม ร่วมกับบรรยากาศในชั้นเรียนด้านการสนับสนุนจากครู (.5349) มีความแตกต่างจากการพยากรณ์ด้วยผลการเรียนเดิมเพียงตัวเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์บรรยากาศในชั้นเรียนด้านการแข่งขันเข้าไป ไม่ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ได้ (.5395) มีค่าเพิ่มขึ้นจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวพยากรณ์ผลการเรียนเดิม และบรรยากาศในชั้นเรียนด้านการสนับสนุนจากครู สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้ดีกว่าตัวแปรอื่นๆ โดยที่สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า ได้ร้อยละ 28.61 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 7.2847

สร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้วยตัวพยากรณ์ผลการเรียนเดิม และบรรยากาศในชั้นเรียนด้านการสนับสนุนจากครู โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย และค่าคงที่ ได้สมการที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .4209 Z_1 + .3453 Z_6$$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 9.0495 + .4640 X_1 + 1.3083 X_6$$

สำหรับสมการที่พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จากตัวพยากรณ์ทั้งหมด ได้สมการที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .4175 Z_1^{**} + .3327 Z_6^{**} + .0815 Z_7 - .1034 Z_5 \\ + .0612 Z_4 - .0625 Z_2 + .0489 Z_8 + .0184 Z_3$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า พบว่าผลการเรียนเดิมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วอร์ริงตันและแกรนท์ (Worthington & Grant 1971: 7-10) และนงลักษณ์ ประเสริฐ (2517: ง) ที่พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบในระดับมหาวิทยาลัย และวรรณรัตน์ อิงสุประเสริฐ (2513: ง) พบว่าคะแนนสัมฤทธิ์ผลในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบไล่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนองค์ประกอบสภาพแวดล้อมทางบ้าน (รวม) สภาพแวดล้อมทางบ้านด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ และที่อยู่อาศัย ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามโครงสร้างของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มุ่งส่งเสริมองค์ประกอบทางโรงเรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานและนำประสบการณ์จากการเรียนรู้ที่โรงเรียนไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลง นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี ในการประเมินผลจะเน้นในทางปฏิบัติและการนำความรู้ไปใช้ มีการประเมินทั้งเป็นรายบุคคลและส่วนรวม เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถนำความรู้พื้นฐานที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องต่างๆ ในกลุ่มการเรียนไปใช้แก้ปัญหาในการดำรงชีวิตได้จริงเพียงไร ดังนั้นการที่ผู้เรียนได้เรียนอยู่ในสภาพการณ์ที่มีการส่งเสริมสนับสนุนด้านการเรียนจากโรงเรียนในลักษณะดังกล่าว นักเรียนส่วนใหญ่น่าจะมีผลการเรียนสูงได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องมาจากสภาพแวดล้อมทางบ้านเช่นไร ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพินทร์ ชูชม (2522:98) ที่พบว่าองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน (รวม) สภาพแวดล้อมทางบ้านด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โปรแกรมศิลป์-ภาษา เช่นเดียวกับ สุมาลี สังข์ศรี (2520: 68-70) พบว่านักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางบ้านต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับฮอร์โดวา (Cordova, 1969) คาร์มีส (Karmas 1975:7081) และกินส์เบิร์ก (Ginsberg

1977:5697) ที่พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งผลการวิจัยอาจจะเหมือนกันไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนในระดับชั้นใด แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ ชอร์และไลแมน (Shore & Leiman 196๗ : 391) การริสัน, กิงสตัน และแมคโดนัลด์ (Garrison, Kingston & Mc.Donald 1964 : 415) ฟอเธอริงแฮมและครีล (Fotheringham & Creal 19๘0 : 311-316) สุกัญญา วีรัตน์ถิกร (2512: 27-31) เพรวทิมส์ ประโชนเทพ (2517: 45-47) และยังขัดแย้งกับรายงานการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520: 4๘,69) มลลิกา นิตยาพร และคณะ (2525: 1-10) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพแวดล้อมทางครอบครัวดี เช่น ความเอาใจใส่ของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และที่อยู่อาศัย

สำหรับองค์ประกอบด้านบรรยากาศในชั้นเรียน (รวม) บรรยากาศในชั้นเรียนด้านการมีส่วนร่วม การสนับสนุนจากครู และการแข่งขัน พบว่าทั้งองค์ประกอบรวมและองค์ประกอบย่อย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โยคเลย์ (Yoakley 1975: 31-35) จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson 1974: 213-240) โบโลคอฟสกี (Bolocofsky 1980: 213-216) คอร์โน, สเตย์รูค และแมคคอกซ์ (Corno, Stayrook & Maddox 1980: 123-131) ที่พบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนด้านการแข่งขัน การสนับสนุนจากครู และการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ทำให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น / ทำนองเดียวกัน มลลิกา นิตยาพร และคณะ (2525: 1-10) พบว่าตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนของโรงเรียนกลุ่มสูงดีกว่าของโรงเรียนกลุ่มต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนตัวแปรคุณภาพของการสอน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไทท์และแฮนเซน (Kight & Hansen 1967 : 51-52) แมคคานเนลและรีไวท์ส (McDaniel & Revitz 1971: 217-218) โดลาน (Dolan

1980: 989) สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (Boonruangrutana 1978) . และบุญชม ศรีสะอาด (กรมวิชาการ 2524: 26-27) ที่พบว่าคุณภาพของการสอน มีความเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า มีค่าเท่ากับ .5055 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ทั้ง 8 ตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า มีค่าเท่ากับ .5521 จะเห็นว่าเมื่อใช้ตัวพยากรณ์ 8 ตัว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าสูงกว่าเมื่อใช้ตัวพยากรณ์ 4 ตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อใช้องค์ประกอบย่อยแต่ละตัว จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าใช้องค์ประกอบรวมแต่ละด้าน ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้น (Robyak 1979: 306-309 อ้างถึงใน อรพินทร์ ชูชม 2522: 99) ทั้งนี้เมื่อใช้องค์ประกอบรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ผลการเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน (รวม) บรรยากาศในชั้นเรียน (รวม) และคุณภาพของการสอน สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้าได้ และเมื่อใช้ตัวพยากรณ์ทั้ง 8 ตัว ได้แก่ ผลการเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางบ้านด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย บรรยากาศในชั้นเรียนด้านการมีส่วนร่วม การสนับสนุนจากครู การแข่งขัน และคุณภาพของการสอน ก็สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้าได้เช่นเดียวกัน ซึ่งผลการศึกษานี้สนับสนุนสมมุติฐานของการวิจัย

3. การหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า โดยใช้ตัวพยากรณ์ 4 ตัว และ 8 ตัว ในการคัดเลือกตัวพยากรณ์ โดยการวิเคราะห์หาคัดออกพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ นั้น เมื่อใช้ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว และ 8 ตัว ต่างก็พบว่าผลการเรียนเดิมเป็นตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญตัวแรกที่เข้าสู่สมการ เพราะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า มากกว่าตัวพยากรณ์อื่นๆ ซึ่งผลที่ได้นี้สอดคล้องกับรูปแบบทฤษฎีการเรียนรู้ในโรงเรียนของบลูม (Bloom 1976: 10-15) ที่มีพื้นฐานความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกสมีเพอร์ (Ghasemipur 1978:

2775A) ฮาลเพอริน และแอ็บรามส์ (Halperin & Abrams 1978:763-771) เทวาริ (Tewari 1980: 5351A) พิศเพลิน เขียวหวาน (2520: ง-จ) ฉันทนา จินตโกวิท (2522: ง-จ) อรพินทร์ ชูชม (2522: 101) สุมา สุทธิอาทณฤพุดิ (2522:ง) และบุญชม ศรีสะอาด (กรนวิชาการ 2524: 19) ที่พบว่า พื้นความรู้เดิมหรือผลการเรียนเดิม เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งผลการศึกษานองนี้ จะเหมือนกันไม่ว่าในระดับชั้นใด เป็นการแสดงให้เห็นว่า การมีพื้นความรู้เดิมก็ย่อมเป็นฐานสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จมากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีตัวพยากรณ์บรรยากาศในชั้นเรียนในองค์ประกอบรวม เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีอีกตัวหนึ่งในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า ในชั้นเรียนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีการสนับสนุนจากครู และมีการแข่งขันกันเพื่อใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่นั้น จะมีแนวโน้มที่ช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนสูง กล่าวคือ เมื่อสภาพการเรียนการสอนที่นักเรียนต่างสนใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ สนใจที่จะตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายร่วมกัน โดยมีครูให้ความเอาใจใส่ ให้ความสำคัญ ใฝ่ใจแนะนำ ใฝ่ใจใจนักเรียน สนใจและรับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น จะช่วยให้นักเรียนทราบปัญหาและแก้ไขจุดบกพร่องของนักเรียนได้ถูกต้อง และการที่นักเรียนมีการแข่งขันกัน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ ช่วยเพิ่มความมั่นใจและกล้าตัดสินใจเฉพาะหน้า และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนอยู่เสมอ การที่นักเรียนได้เรียนอยู่ในห้องเรียนที่มีบรรยากาศในลักษณะดังกล่าว ย่อมเกิดความอบอุ่นพึงพอใจก็จะช่วยเพิ่มความตั้งใจเรียนและมีโอกาสเรียนสำเร็จมากขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา ที่มุ่งสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เช่น การจัดชุมนุม การจัดนิทรรศการทางวิชาการ มีการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือ และในบางครั้งจะมีการแข่งกลุ่มนักเรียนเพื่อแข่งขันกัน สำหรับบรรยากาศในชั้นเรียนในองค์ประกอบย่อย พบว่าการสนับสนุนจากครูเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ส่วนบรรยากาศในชั้นเรียนด้านการมีส่วนร่วม และการแข่งขันนั้น มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการพยากรณ์เช่นกัน

เพียงแต่ไม่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการพยากรณ์มากนัก เมื่อเทียบกับบรรยากาศในชั้นเรียนด้านการสนับสนุนจากครู ทำนองเดียวกัน ผลการวิจัยของ คอโรโน, สเตย์รูค และแมดดอกซ์ (Corno, Stayrook & Maddox 1980 :123-131) พบว่ากระบวนการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากครูโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วยนั้น จะช่วยเพิ่มสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมากขึ้น และยังสอดคล้องกับ วอลเบอร์ก และแอนเดอร์สัน (Walberg & Anderson 1966: 414 - 419), ลอเรนซ์ (Lawrenz 1976 : 315) บุญชม ศรีสะอาด (2524:26-27) มลลิกา นิตยาพร และคณะ (2525: 1-10)

ส่วนตัวพยากรณ์สภาพแวดล้อมทางบ้านทั้งองค์ประกอบรวมและองค์ประกอบย่อย ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่าเป็นกลุ่มตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ อรุณทรัพย์ ชูชม (2522: จ) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมทางบ้านในองค์ประกอบรวม ไม่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โปรแกรมวิทย์-คณิต และ โปรแกรมศิลป์-ภาษา ส่วนสภาพแวดล้อมทางบ้านในองค์ประกอบย่อย ไม่มีตัวใดเลยที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโปรแกรมศิลป์-ภาษา

ทำนองเดียวกันตัวพยากรณ์คุณภาพของการสอน ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่าเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า เมื่อพิจารณาลักษณะการเรียนการสอนตามหลักสูตร จะเห็นว่าใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 กิจกรรมเป็นของนักเรียนประมาณ 40 % และกิจกรรมที่ครูเป็นผู้แนะนำประมาณ 60 % แต่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 กิจกรรมของเด็กจะมากขึ้น และกิจกรรมที่ครูเป็นผู้แนะนำจะลดลงตามลำดับ ด้วยเหตุนี้คุณภาพการสอนของครูในแต่ละโรงเรียน จึงไม่น่าจะแตกต่างกัน อีกอย่างสภาพการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้มีการประเมินการสอนของครู เช่นเดียวกับที่สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (Boonruangrutana 1978) ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับลักษณะข้อคำถามการประเมินคุณภาพการสอนของครูไว้ว่า เนื่องจากเด็กไทยไม่ค่อยได้ทำการประเมินการสอนของครู การมีคำถามเหล่านี้อยู่ด้วยอาจมีส่วนทำให้คำตอบลดลง

กล่าวโดยสรุป ความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า จากการวิจัยครั้งนี้สามารถร่วมกันอธิบายด้วยกลุ่มตัวพยากรณ์ในองค์ประกอบรวม คือ ผลการเรียนเดิม และบรรยากาศในชั้นเรียนโดยส่วนรวม ได้เพียงร้อยละ 25

ส่วนในองค์ประกอบย่อย ได้แก่ ผลการเรียนรู้เดิม และบรรยากาศในชั้นเรียนด้านการสนับสนุน จากครู สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า ใคร้อยละ 29 แสดงว่าองค์ประกอบที่นำมา ศึกษาเป็นเพียงส่วนหนึ่งจากองค์ประกอบทั้งหมดของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนระดับประถมศึกษา จึงเป็นเรื่องที่น่าจะศึกษาต่อไป อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับ อนาสตาซี (Anastasi 1961: 142) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าองค์ประกอบทางโรงเรียน อันได้แก่ ผลการเรียนรู้ เดิม บรรยากาศในชั้นเรียน และคุณภาพของการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จึงเป็นเรื่องที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนับตั้งแต่ ครู อาจารย์ ผู้บริหาร หรือนักการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนทางโรงเรียนในการสร้าง บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิตที่สมบูรณ์และครอบคลุมยิ่งขึ้น ควรใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีอื่น เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ฯลฯ ควบคู่ไปกับการใช้แบบสอบถาม
3. จากการศึกษา พบว่าองค์ประกอบบรรยากาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จึงควรศึกษาตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนด้านอื่นๆเพิ่มเติม อีก เช่น ความผูกพันกันฉันมิตร การแบ่งงาน การจัดระเบียบและการมีระบบ ความแจ่มชัดของ กฎระเบียบ การควบคุมของครู และความเปลี่ยนแปลงใหม่
4. ควรจะได้มีการวิจัยในห้วงเองเดียวกันนี้ ในกลุ่มการเรียนกลุ่มอื่นบ้าง เช่น กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ
5. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ที่คิดว่าน่าจะเป็นตัว พยากรณ์ที่ดีอีก
6. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในเขตการศึกษาอื่น หรือในภาคภูมิศาสตร์อื่น เพื่อ เปรียบเทียบผลที่ได้ว่าแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด